

Stichting Zeldzame Huisdierrassen

Jaarverslag 2023

Stichting Zeldzame Huisdierrassen en

Projectbureau Behoud Nederlands Levend Erfgoed

Maart 2024

Stichting gegevens

Naam instelling	Stichting Zeldzame Huisdierrassen
Bezoek- en postadres	Dreijenlaan 2, 6703 HA Wageningen
Telefoon	06-54 92 22 75
Website	www.szh.nl
Mail	info@szh.nl
IBAN	NL20Rabo0128617233
RSIN	007243509
KvK	41009288

Vaststelling Bestuur

Het bestuur van de bovenstaande instelling stelt hierbij de jaarrekening over 2023 vast

Voorzitter	De heer G. Tacken Wetselderstraat 4 6011 SM Ell
Penningmeester	De heer J. Vennedunker Tuinbouwstraat 14 9571 TA 2e Exloërmond

Inhoud	
Inleiding	4
Missie en beleid	4
Organisatie	4
1.1. Communicatie	5
1.2. Projecten ter ondersteuning van rasorganisaties	7
Jaarrekening	15
2.1 Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)	15
2.2 Staat van baten en lasten over 2023	16
2.3 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	17
2.3.1 Algemene toelichting	17
2.3.2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat	19
3 Materiële vaste activa	21
4 Vorderingen	21
5 Liquide middelen	21
6 Reserves en fondsen	22
7 Kortlopende schulden	24
8 Baten uit eigen fondsenwerving	25
9 Subsidies van overheden	25
10 Lastenverdeling en toerekening aan de doelstelling	26
11 Personeelskosten	27
12 Verbonden partijen	27

Inleiding

In dit verslag staan de activiteiten van Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) en de projecten die uitgevoerd zijn door het projectbureau Behoud Nederlands Levend Erfgoed. De werkzaamheden werden gedaan door professionele medewerkers van het projectbureau, bestuursleden (onbezoldigd) en vrijwilligers. Het projectbureau, dat sinds 2008 bestaat, voert projecten uit ter ondersteuning van de stamboeken en rasorganisaties. De projectwerkzaamheden van 2023 vielen binnen de subsidieaanvraag 2022-2026.

Missie en beleid

De SZH is opgericht in 1976 om de variatie onder de landbouwhuisdieren in Nederland te behouden en te voorkomen dat oorspronkelijke Nederlandse rassen uitsterven. Dit doet ze door functies voor authentiek Nederlandse rassen te promoten opdat deze dieren weer een wezenlijk onderdeel van onze samenleving uitmaken. De dieren van deze rassen worden ingezet bij vormen van duurzame landbouw, op zorgboerderijen, in natuurbeheer, in de sport en recreatie en als hobbydier. Op kinderboerderijen en in openluchtmusea zijn de dieren de levende voorbeelden van onze cultuur. Bedrijven en centra die dit in praktijk brengen kunnen een erkenning krijgen van de SZH als fokcentrum, educatief centrum en/of ZeldzaamLEKKER centrum. De SZH heeft voor de ruim 70 verschillende rasverenigingen een koepelfunctie en is een kenniscentrum. Zij draagt kennis uit over oorspronkelijke rassen en over hun betekenis voor ons landschap, het behoud van genetische diversiteit, de rol van deze rassen bij wetenschappelijke ontwikkelingen en voor het behoud van cultureel levend erfgoed.

Organisatie

Bestuur

In 2023 zijn er geen nieuwe bestuursleden aangetreden. De functie van secretaris is vacant. Bestuurslid Pieter Dekker heeft besloten zijn functie per november 2023 te beëindigen, dus deze is niet verlengd.

Het bestuur bestond op 31 december 2023 uit 10 leden, te weten:

dhr. Dr. Adriaan Antonis	vermarkten, producten en diensten
dhr. Drs. Geert Boink	diergezondheid en beleid
dhr. Ing. Peter van Eldik	fokkerij en genetica
mw. Prof. Dr. Mirjam Nielen	diergezondheid
mw. Dr. Ir. Ferry Leenstra	fokkerij en genetica, ethiek
dhr. Ing. Johan Vennedunker	penningmeester, fokkerij en dierregistratie
mw. Saskia Clashen-Polman	educatie en promotie
dhr. Drs. Daan Dercksen	diergezondheid
dhr. Klaas van der Hoek	kleindieren
dhr. Drs. Gerrit Tacken	voorzitter, diergezondheid en beleid

Bovenstaand bestuur werd vanuit het Centrum voor Genetische bronnen Nederland ondersteund door adviseur dhr. Ir. Sipke Joost Hiemstra.

Het Dagelijks Bestuur (in 2023 bestaand uit de leden Tacken, Vennedunker, Nielen) heeft vier keer vergaderd te weten op 13 feb, 22 mei, 2 okt, en 11 dec. Het gehele bestuur is drie keer bij elkaar geweest (op 13 maart, 8 sept en 6 nov).

Financiering werkzaamheden SZH en vervolg

De SZH heeft in december 2021 een subsidieaanvraag ingediend voor vijf jaar, van 200.000 euro per jaar. In september 2022 ontvingen we een schriftelijke subsidietoekenning van onze aanvraag. Per november 2022 konden we (naast de bureaucoördinator) 2 extra medewerkers aanstellen om invulling te gaan geven aan dit meerjarenplan. In 2023 hebben we jaarrond met 3 medewerkers -aangesterkt met ondersteuning van vrijwilligers-

uitvoering gegeven aan het plan. Omdat zowel personeelskosten als materiele kosten van de totale subsidieperiode van 5 jaar verschillen binnen de jaren is bij het ministerie van LNV een verzoek ingediend om een egaliseringsreserve op te nemen binnen de begroting/realisatie per jaar. Dit verzoek is gehonoreerd. In februari 2023 heeft het ministerie een voortgangsrapportage ontvangen met tot dan behaalde resultaten en financiële stand van zaken.

Medewerkers SZH

In 2023 zijn de volgende medewerkers werkzaam geweest bij het projectbureau:

Nonja Remijn is aangesteld als bureaucoördinator en is daarmee verantwoordelijk voor het ondersteunen van de rasorganisaties op gebied van promotie en educatie en organisatorische zaken zoals de communicatie met de achterban en de presentatie op evenementen. Ook is Nonja direct aanspreekpunt voor externe partners zoals natuurorganisaties, kinderboerderijen en organisaties met aanpalende doelen zoals SlowFood Nederland. Tevens had Nonja in 2023 bestuur ondersteunende taken, coördinatie van personeelszaken met betrekking tot overige medewerkers en taken ten behoeve van het voortzetten en tijdig bijstellen van de strategie van de SZH.

Maurice Vaessen ondersteunt rasorganisaties op gebied van fokkerij, wet- en regelgeving, Paraplubestand en de zeldzame rassen subsidieregeling vanuit het GLB in het bijzonder. Een groot deel van het werk van Maurice in 2023 ging naar het optimaliseren van het proces van vlaggen en het inrichten van een nieuw systeem voor het vlaggen van dieren zodat de continuïteit van het Paraplubestand gewaarborgd blijft.

Tamara Pigot haar werkveld omvat communicatie en educatie activiteiten, om meer draagvlak te vinden voor de zeldzame rassen en om kansen op te pakken in het verwaarden van de rassen. In 2023 heeft Tamara de Levend Erfgoeddagen gecoördineerd.

Het werk voor het beheer van het Paraplubestand was in 2023 deels uitbesteed aan Harry Hoving die deze opdracht uitvoerde vanuit zijn administratiekantoor Holoc.

1.1 Communicatie

Erkende Levend Erfgoed Centra

Op ruim 80 door SZH erkende erfgoedlocaties wordt het levend erfgoed bewust in stand gehouden door de dieren te fokken voor een gezonde toekomst van de zeldzame rassen. Ook kunnen daar de dieren worden ontmoet door een groot publiek van jong en oud.

De SZH heeft per 31 december 2023 vierenvijftig door haar erkende fokcentra, zestien erkende educatieve centra en twintig ZeldzaamLEKKERcentra.

In 2023 zijn drie nieuwe erkenningen toegekend:

Jaring Brunia, oftewel 'Boer Brunia' heeft een erkenning van Fokcentrum gekregen voor de

Fries Roodbonte koeien die hij houdt in het Friese Raerd. Brunia levert een belangrijke bijdrage de toekomst voor het fries roodbonte vee. Op <https://szh.nl/artikelen/nieuws/boer-brunia-nieuw-erkend-fokcentrum-voor-fries-roodbont-vee/> is meer te lezen over het bedrijf en de visie van Brunia over de waarde van dit rundveeras.

Max Zwaneveld en Paula Herweijer, eigenaren van Stal De Swaen hebben een erkenning ontvangen voor Fokcentrum voor de Lakenvelder runderen en een erkenning Fokcentrum voor het Gelders paard.

Op <https://szh.nl/artikelen/nieuws/stal-de-swaen-door-szh-erkend-fokcentrum-voor-lakenvelder-en-gelders-paard/> is meer te lezen over de ambassadeurs en de onderbouwing van het verlenen van beide erkenningen.

Kinderboerderij De Wilgenhof in Rotterdam was al lange tijd in het bezit van de erkenning 'Fokcentrum' voor een aantal kleindieren. Helaas is fokken op de boerderij niet meer mogelijk zoals dat vroeger was. De erkenning van Fokcentrum is beëindigd, maar na het indienen van een motivatie om Educatief centrum te worden is op basis van de keuring besloten om de erkenning van Educatief centrum te verlenen. Er zijn veel zeldzame rassen te vinden en er wordt van alles georganiseerd rondom het levende erfgoed.

<https://szh.nl/erfgoedcentra/kinderboerderij-de-wilgenhof/>

Donateurs

De SZH heeft eind 2023 897 donateurs, inclusief ongeveer 20 donateurs voor het leven. In 2023 zijn er 8 nieuwe donateurs bijgekomen en hebben 29 donateurs hun donateurschap beëindigd. Tevens is het donateursbestand 'opgeschoond' en zijn donateurs die meer dan twee jaar niet hebben betaald uit de administratie gehaald. Dit waren er bijna 100, dat verklaart een duidelijk minder aantal donateurs ten opzichte van eind 2022. Reden voor het beëindigen van een donateurschap is in meeste gevallen de leeftijd of de reden is onbekend. Ook zijn er donateurs die verhuizen en waarvan het nieuwe adres bij ons niet bekend is waardoor we geen Jaarbericht met betalingsverzoek meer toe kunnen zenden (dit gebeurt per post).

Donateurs betalen minimaal 22,50 euro per jaar en deze bijdrage helpt de SZH in het uitvoeren van haar activiteiten. Donateurs zijn voor de SZH veel meer dan alleen gever van een financiële bijdrage. Donateurs zijn voor de stichting waardevolle partners in het overbrengen van de waarde van de dieren naar een breder publiek, ook de reden waarom de SZH is opgericht en nog altijd bestaat. Een donateursbijdrage kan via de website via iDeal worden gedaan (eenmalig of jaarlijks als 'vriend'). Op deze manier wordt het leveren van een bijdrage om de SZH direct te kunnen ondersteunen laagdrempeliger, in 2023 zijn op deze manier enkele eenmalige donaties binnen gekomen. SZH heeft in 2023 ook een aantal extra giften van donateurs ontvangen.

Donateurs ontvingen in april 2023 per post een Jaarbericht 2022, met mijlpalen en stand van zaken rondom de zeldzame rassen in beeld.

Communicatiemiddelen: nieuwsbrief, website, social media

De website <https://szh.nl/> en de digitale nieuwsbrief die SZH uitstuurt zijn de belangrijkste mediakanalen om direct geïnteresseerden op de hoogte te houden van ontwikkelingen in het veld, in de verspreiding van kennis en netwerk en activiteiten van SZH.

In 2023 zijn 4 nieuwsbrieven verstuurd waarvan de laatste (december 2023) is verstuurd naar 1.196 ontvangers. (Ten opzichte van 1.083 nieuwsbriefontvangers eind 2022).

Een belangrijke verzamelbron van artikelen over zeldzame rassen in onderzoek of onderwijs is het kennisportaal <https://www.groenkennisnet.nl/nl/groenkennisnet/kennisbank.htm>.

Het aantal unieke websitebezoekers aan de website szh.nl was in 2023 bijna 28.000, wat vergelijkbaar is met het aantal bezoekers het jaar ervoor. Er zijn 1.350 adviezen over 'het ras dat past' gegeven via de zeldzame huisdierwijzer <https://szh.nl/hetrasdatpast/>, een kleine stijging ten opzichte van 2022.

Het aantal Facebookvolgelingen is nagenoeg stabiel gebleven, 2.262, net als het aantal volgers op Twitter wat 369 was eind 2023. Aan Facebook en Twitter is weinig aandacht besteed in 2023.

De focus van communicatie uitingen in 2023 lag op de Levend Erfgoed Dagen en het ondersteunen van de houders in het aanbieden van communicatiematerialen. Deze konden zij gebruiken om bezoekers aan deze dagen te enthousiasmeren en te informeren over te zeldzame rassen.

1.2 Projecten ter ondersteuning van rasorganisaties

Het hoofddoel zoals benoemd in het subsidieverzoek 2022-2026 luidde als volgt:

Fokkers en houders van zeldzame rassen ondersteunen in het houden van en ondernemen met zeldzame rassen. Dit doen we door het stimuleren van kennisuitwisseling over organisatie, communicatie, fokbeleid, registratie en het benutten van de rassen bij rasorganisaties.

Daar waar knellende regelgeving het houden en benutten van zeldzame rassen belemmert, en daarmee risico op uitsterven wordt vergroot, wordt dit aangekaart bij beleidsmakers en leveren we een actieve bijdrage in het aandragen van oplossingen. En door promotie en educatie over de waarde van het behoud en de kwaliteiten van de rassen worden nieuwe en jongere gebruikers en liefhebbers voor ons levend erfgoed geworven en aan hen handvatten geboden.

In 2023 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd om dit hoofddoel te bereiken:

Ondersteuning rasorganisaties:

Voor het inventariseren van externe knelpunten die rasorganisaties ervaren in het houden van en ondernemen met zeldzame rassen organiseert en faciliteert SZH platformbijeenkomsten, of zoekt aansluiting bij bestaande platformbijeenkomsten (waar meerdere rasorganisaties dan wel andere belanghebbenden samen komen). In 2023 kwam dat neer op:

- Rund: De Kleine Fokkerij Groepering (KFG) rundvee bijeenkomsten zijn georganiseerd op woensdag 1 maart bij MRIJ veehouder Tom Lugtenberg en woensdag 4 oktober Op Aeres Warmonderhof. Op beide locaties vond na de vergadering een rondleiding plaats. Naar aanleiding van het overleg in maart is op verzoek van beide MRIJ studieclubs een 'dag van de MRIJ' georganiseerd voor beleidsmedewerkers op 30 juni, tevens bij Tom Lugtenberg op Boerderij 't Riet.
- Varken: Op 6 maart en op 25 oktober zijn platformbijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandse varkensrassen. Naar aanleiding van het overleg in oktober is een brief uitgestuurd naar de minister om zorgen te uiten over de toekomst van deze beide rassen en met spoed te vragen om overleg. In november is telefonisch contact geweest met de Hobbyvarkenvereniging om de inhoud van de draaiboeken HPAI voor varkens ten aanzien van de hobbymatig gehouden varkens te bespreken en een gezamenlijke reactie voor te bereiden. En er is contact geweest met de Veterinaire

- Faculteit om mogelijkheden voor het invriezen van berensperma op de Faculteit te verkennen.
- Schap en Geit: het Schapen en Geiten platform KSG heeft de SZH gevraagd om als bijzonder lid toe te treden tot het platform vanwege de al bestaande nauwe samenwerking en de gezamenlijke belangen. KSG, Vereniging van Speciale Schapenrassen VSS en de SZH zijn samen opgetrokken in het contact met de minister over de impact van Blauwtong op de kleine populaties schapen in Nederland en om mogelijke oplossingsrichtingen voor te leggen. En KSG en SZH zijn in gesprek geweest over het mogelijke voorportaal voor I&R meldingen.
 - Kleindieren: SZH is één van de partnerorganisaties die deelneemt aan het platform KleindierNed, zie ook www.kleindierned.nl. Deelnemers zijn regelmatig bij elkaar gekomen. De vogelgriep, het amendement rondom de Wet Dieren en de positieflijst stonden hoog op de agenda. Eind januari 2023 presenteerden we namens KleindierNed een flyer over hoe gehouden vogels te beschermen tegen vogelgriep, <https://www.kleindierned.nl/2023/01/31/hoe-bescherm-je-je-vogels-tegen-vogelgriep/>.
 - Hond: 25 maart 2023 vond het eerste platformoverleg Nederlandse hondenrassen plaats, ook het Centrum voor Genetische bronnen Nederland (CGN) was hierbij aanwezig. Deze bijeenkomst stond in het teken van elkaar leren kennen en vandaaruit verkennen waar behoefte lag in opvolging. De bijeenkomst is zeer positief ontvangen, er is behoefte aan structureel vervolgoverleg.
 - Kleinschalig ondernemen: Om ondernemers met zeldzame rassen te ondersteunen is in 2023 een aantal keer vergaderd met SlowFood Nederland en stichting Streekeigen Producten Nederland. Met een financiële bijdrage van de Wetenschapswinkel (WUR) zijn strategiesessies georganiseerd met Communicatiebureau MAX over de in te richten website www.kleinschaligboeren.nl waarbij enerzijds een handleiding kleinschalig ondernemen wordt gepubliceerd en anderzijds deze site zal dienen als startpunt om meer organisaties te benaderen om samen op te trekken in knelpunten die worden ervaren. De website komt naar verwachting begin 2024 online.
 - Jaarlijks organiseren we een Zeldzame Rassen Overleg voor bestuursleden van rasorganisaties en contactpersonen van de door SZH erkende centra. In 2023 heeft deze niet plaatsgevonden, wel op 13 januari 2024. Op deze dag zijn resultaten van 2023 gepresenteerd en zijn workshops georganiseerd.

Subsidieregeling Nederlandse zeldzame runderen, schapen en geiten (ZLR)

2023 was het eerste jaar waarin de subsidieregeling voor de zeldzame rundvee- schapen en geitenrassen is ingegaan. De SZH is in nauw contact geweest met LNV en RVO om waar dat nodig en gewenst was mee te denken. Verder is of heeft de SZH:

- Met CGN in overleg gegaan over definities die gehanteerd worden voor oorspronkelijke Nederlandse zeldzame landbouwhuisdierrassen.
- Voorlichting geboden aan de stamboekorganisaties over de voorwaarden om zeldzame dieren zichtbaar te maken in het I&R en daarmee uitvoering van premiereregelingen mogelijk te maken.
- Mogelijkheid om je als veehouder aan te melden om je raszuivere dieren te laten 'vlaggen' in het I&R gepromoot.
- Dierhouders begeleid in het proces van aanmelden, contact met stamboekorganisaties onderhouden en diergegevens opvragen. Beantwoorden van de vele vragen hierover uit het veld, invullen van een loketfunctie voor individuele houders. Algemene communicatie over het Paraplubestand, beantwoorden van vragen of oplossen van onduidelijkheden gebeurt zoveel mogelijk via het mailadres paraplubestand@szh.nl. Op de pagina <https://szh.nl/paraplubestand/> (of direct via www.paraplubestand.nl) kunnen dierhouders zich aanmelden.

- Dierhouders hebben op aanvraag een 'Paraplubestand certificaat' thuis gestuurd gekregen om aan erfbetreders te laten zien dat dieren gevlagd zijn.
- De protocollen over welke dieren gevlagd worden en over de verschillende stappen en verantwoordelijkheden in het proces van vlaggen zijn in 2023 ge-update en met de relevante stamboekorganisaties gedeeld.
- In 2023 is een grote stap gezet in de continuering van het Paraplubestand met een overstap van Falcoo naar Stenfert automatisering. Daarmee wordt het vlagproces geoptimaliseerd. Dit vereiste omzetten van data en dit moment is tevens gebruikt om het huidige Paraplubestand 'op te schonen' en contact te zoeken met deelnemers waarvan gegevens mogelijk verouderd zijn.
- Realiseren van het vlaggen en daarmee de dieren die behoren tot de zeldzame rassen premiewaardig maken.

Er is nog geen overzicht van aantal dierhouders wat zich voor de subsidieregeling heeft aangemeld, wel is bekend dat het aantal de post zoals begroot zeker niet zal overschrijden. Eind 2023 is een voorzichtige verkenning gestart naar de mogelijkheden om GLB subsidie voor behoud van zeldzame rassen uit te breiden naar andere diersoorten zoals paard en varken.

Dierziekten en bescherming van de zeldzame rassen

Het jaar 2023 werd overschaduwd door de uitbraak van Blauwtong, welke veel dierhouders van (zeldzame) schapen, geiten en runderen in de ban hield. Namens de SZH is in eerste instantie middels een burgerbrief aandacht gevraagd voor deze zo kwetsbare populaties. Na een bezoek van minister en koning aan een getroffen schapenhouder is in nauwe samenwerking met KSG voorzitter en VSS voorzitter een gezamenlijk opgestelde brief naar de minister gestuurd. In deze brief werd het probleem concreet uiteengezet en werden oplossingsrichtingen aangedragen voor een zo effectief mogelijk vaccinatiebeleid zodra er een goedgekeurd vaccin in Nederland zou komen.

Het ministerie heeft een draaiboeken met betrekking tot dierziekten. Daarin wordt het bestaan en het belang van behoud van de zeldzame rassen benoemd. Zichtbaarheid waar de rassen zich bevinden (middels vlag in het I&R) worden genoemd en de noodzaak om naar alternatieven te zoeken voor preventieve ruiming. De SZH is benaderd voor updates van deze dierziekte draaiboeken.

Voor het mogelijk maken van een bescherming van de zeldzame rassen bij een dierziekte is een systeem zoals het Paraplubestand essentieel. Gelukkig weten steeds meer houders hun weg naar het Paraplubestand te vinden, uiteraard helpt de subsidieregeling hier ook bij.

Gevlagde dieren in het I&R

RUND				
Naam	23-1-2023		14-02-2024	Aantal UBN
Groninger Blaarkop	2870		3136	188
Brandrood	2297		2906	286
Fries-Hollands	3122		2875	144
Friesroodbont	275		562	62
Lakenvelder	2288		2751	207
Witrik en andere kleurslagen	104		95	16
Verbeterd roodbont			700	47
	10956		13052	950
SCHAAP				
Naam	23-1-2023		14-02-2024	Aantal UBN
Blauwe Texelaar	1217		3770	50
Drents Heideschaap	1381		4244	40
Flevolander	988		1895	15
Groot heideschaap	1391		1830	10
Melkschaap	347		402	13
Mergellander	740		901	21
Noordhollander	1032		3642	28
Schoonebeeker	1266		2463	21
Swifter	2733		6930	69
Veluws heideschaap	2437		2525	9
Zwartbles	3313		2458	176
	16845		31060	452
GEIT				
Naam	23-1-2023		14-02-2024	Aantal UBN
Nederlandse Landgeit	1527		1852	142
Nederlandse bonte geit	414		610	23
Nederlandse witte geit	220		1631	23
Toggenburger	157		354	26
	2318		4447	214

Opgemerkt moet worden dat deze aantallen laten zien hoeveel dieren er in totaal sinds oprichting van het Paraplubestand gevlagd zijn. Een deel hiervan betreft ook dieren die mogelijk niet meer in leven zijn.

Verder ten aanzien van bescherming van dieren: neemt de SZH deel aan het jaarlijks Hobbyhouderoverleg met ministerie van LNV waar de knelpunten in regelgeving met betrekking tot het hobbymatig houden van dieren centraal staan. Er is ook regelmatig overleg met ministerie van LNV, RVO en NVWA. Er zijn vragen uit het veld beantwoord. En de SZH is vertegenwoordigd in de werkgroep Nederland IBR/BVD vrij.

Fokkerij ondersteuning

Elke twee maanden vond het 'rassenoverleg' plaats tussen SZH en CGN waarbij werd afgestemd in hoeverre beide partijen elkaar konden aanvullen in kader van het ondersteunen van de rasorganisaties. Waar nodig zijn rasorganisaties doorverwezen naar het CGN voor foktechnische adviezen.

Het bevorderen van diversiteit binnen rassen wil SZH promoten door het beschikbaar stellen van 'SZH-diversiteits-penningen'. In 2023 zijn diverse penningen beschikbaar gesteld, voor het stamboek van Gelders paard, Groninger paard, voor de Blaarkopstichting, voor de Nederlandse Vereniging voor Stabij- en Wetterhounen, Studieclub MRIJ Zuid MRIJ koe v.h. Jaar, KVTH penning beste Trekpaard merrie met veulen, en voor diverse diergroepen van de Oneto (kleindiershow).

In 2023 is verder bereikt:

- Sierduiven: De Nederlandse Bond voor Sierduiven NBS heeft de SZH gevraagd de Bondshow (16 december 2023) te openen met een speech, de bondshow werd tevens gecombineerd met het vieren van het 100 jarig bestaan en de uitreiking van de erkenning 'Koninklijk' door de Commissaris van de Koning. SZH heeft ook een bijdrage geleverd aan het symposium ter ere van het 100 jarig jubileum dat hieraan vooraf ging, deze werd op 2 september georganiseerd.
- Bestuursleden van rasorganisaties zijn uitgenodigd voor een door SZH georganiseerde workshop op 18 september, over het nut en mogelijkheden van digitale nieuwsbrieven.
- Met het stamboek De Blauwe Texelaar is overleg geweest over de stamboekinulling
- In overleg met RVO en CGN is gezocht naar mogelijkheden om (heide)schappen die in kuddeverband worden gehouden (en waarvan dus niet altijd duidelijk is welke ram is ingezet) alsnog als raszuiver gezien zouden kunnen worden waarmee zij gevlagd kunnen worden in het I&R.
- Rasorganisaties die via de SZH een website via het door SZH opgezette Multisitesysteem hebben ingericht zijn ondersteund in technische en communicatievragen ter optimalisatie van de door hun ingevulde websites.
- Op 6 april organiseerde de RDA een congres over de Staat van het Dier, waar SZH bij vertegenwoordigd was.
- SZH is met RVO en het stamboek voor Veluws heideschappen in gesprek geweest over een mogelijke toelating van meer leden.
- SZH heeft RVO ondersteund in het proces van aanvraag van tweede stamboek voor Veluws heideschappen.
- Vereniging het Brandrode rund is op weg geholpen in het verbeteren van hun registratiesysteem en de samenwerking met rundveestamboek CRV.
- De studieclubs MRIJ zijn ondersteund in aanloop naar de organisatie van de MRIJ dag voor beleidsmedewerkers. Tevens is een MRIJ folder voor de studieclubs gemaakt.
- Vereniging het Brandrode Rund is inhoudelijk ondersteund tijdens de evaluatiedag voor keurmeesters.
- SZH heeft op verzoek een presentatie gegeven over de subsidie aan leden en bestuursleden van stichting Roodbont Fries vee, en op de jaarlijkse geitenfokdag van Ver. St. Anna in Oirschot, en op de Fokkersdag voor Fries-Hollands rundvee ras.
- Naar aanleiding van diverse knelpunten die particuliere dierhouders en bestuursleden van rasorganisaties ervaren rondom fokkerij en verwaarden van de zeldzame rassen is een 'zwakke schakel' document ingericht om te bespreken tijdens de regelmatige overleggen tussen SZH en LNV om voortgang op deze dossiers te bewaken. Daarnaast is contact geweest met de Vereniging Zelfslachtende Slachters om binnen dit onderwerp samen op te trekken.

Internationale samenwerking: SAVE

In het SAVE netwerk zijn binnen Europa de verschillende NGO's die zich inzetten voor behoud van oorspronkelijke rassen en gewassen met elkaar verbonden. Jaarlijks wordt door een gastland een fysieke SAVE meeting georganiseerd. Half september werd deze meeting georganiseerd in Denemarken. Op de bijeenkomst is meegedacht over het verstevigen van de initiatieven van Denemarken in de samenwerking rondom behoud van zeldzame rassen en gewassen en het gezamenlijk optreden van deze NGO's richting overheden. Met bedrijfsbezoeken is onder andere een Jutlandhouder bezocht, waarmee ook na de meeting nog regelmatig contact is over de nauwverwante Nederlandse heidekoe.

Ras van het jaar 2023, de Wetterhoun

Begin van het jaar heeft een brainstormoverleg met de vereniging voor Nederlandse Stabijen en Wetterhounen (NVSW) en het CGN plaatsgevonden. Hieruit volgde een verzoek aan het CGN voor een populatie analyse en een verzoek aan de SZH in ondersteuning van promotie activiteiten en materialen. Zodoende is een kleurplaat gemaakt en middels een kleurwedstrijd verspreid. En is een banner voor in een stand ontworpen om de kenmerkende eigenschappen van de Wetterhoun te belichten.

Onderzoek en ondersteuning van koplopers

Om beter beeld te krijgen van de specifieke kenmerken van de zeldzame rassen worden onderzoeksprojecten geïnitieerd of wordt aangesloten bij onderzoeksaanvragen van derden die hieraan bijdragen. Daarnaast is kennisuitwisseling met koplopers belangrijk om te verkennen waar deze pioniers tegen aan lopen in het houden van of verwaarden van hun vee en producten. In dit kader is:

- Ondersteuning en bijdrage geleverd aan bijeenkomsten binnen uitvoering van het PPS onderzoek 'Fokdoelen en rundveerassen voor natuurinclusieve kringlooplandbouw'.
- In 2023 heeft de SZH op verzoek meegedacht in het aanvragen van financiële ondersteuning bij het Dinamofonds (<https://dynamofonds.nl/>) voor het project Fit2Breed om de gezondheid van Nederlandse hondenrassen te verbeteren middels verzamelen van dna-gegevens. En voor het ondernemersproject Heerlijk Lingezen, waarbij ondernemers met producten van zeldzame rassen en gewassen samen werken in het verwaarden van hun producenten en ondersteuning zochten in de bouw van een ruimte om te producten te verweken en te koelen/bewaren. Daarnaast is regelmatig contact geweest met directeur van het Dinamofonds om ontwikkelingen binnen de zeldzame rassen te bespreken en mogelijke oplossingsrichtingen dan wel ideeën voor subsidieverzoeken uit te wisselen.
- Op 18 en 19 januari werd de Biobeurs gehouden in de Brabanthallen in Den Bosch. SZH was hier aanwezig en heeft een standplaats georganiseerd voor de rundvee rasorganisaties.
- Op 8 februari heeft de SZH de Aanmoedigingsprijs uitgereikt aan Aeres Barneveld voor hun optreden in en vooral net na het constateren van vogelgriep op de school.
- Op 15 februari was de SZH aanwezig op het Symposium 'Gezond Gefokt' om kennis uit te wisselen en netwerk uit te breiden in het kader van gezond fokken van Nederlandse rashonden.
- Op 15 maart was SZH aanwezig op de CGN relatiedag.
- Op verzoek van de SZH heeft een studentengroep van Wageningen Universiteit een verkennend onderzoek gedaan naar de kenmerken en kansen voor Nederlandse dubbeldoelkippen.
- SZH heeft meegedacht en ondersteuning gegeven aan de ontwikkeling van een onderzoeksaanvraag geïnitieerd door de NSFO naar kenmerken van schapenrassen die interessant zouden kunnen zijn voor toekomstige veranderingen.

- Op 26 mei is SZH vertegenwoordigd geweest op een Voedsel Anders bijeenkomst om mee te denken over de rol van lokale rassen in duurzame voedselproductie.
- Op 8 juni heeft SZH deelgenomen aan het RVO webinar voor bestuursleden van rasorganisaties. In aanloop naar dit webinar is er bij rasorganisaties extra aandacht voor het webinar gevraagd.
- Op 2 oktober zijn zowel bestuurders als medewerkers van SZH aanwezig geweest op de dialoog Dierwaardige Veehouderij, georganiseerd door Universiteit Utrecht.
- SZH is op diverse keuringen en fokkersevenementen geweest voor kennisuitwisseling en vergroten van het netwerk (zoals de op 8 juli gezamenlijke fokkersdag van de Fries Hollands vereniging en Stichting Fries Roodbont)

Promotie, Educatie en Communicatie

Op 8, 9 en 10 september heeft de SZH de Open **Levend Erfgoed Dagen** georganiseerd, waarbij houders van zeldzame rassen zijn gevraagd hun deuren te openen voor publiek. Hierbij is in de voorbereiding contact gezocht met de organisatie van de Open Monumentendagen, die het thema 'levend erfgoed' hadden. De verbinding dieren – levend erfgoed – materieel erfgoed leverde verrassende kruisbestuivingen op en ook de organisatie was positief over de samenwerking. Meer dan 50 locaties hadden zich aangemeld, zij zijn ondersteund met promotiematerialen en educatieve materialen voor deze dag. SZH heeft een tevens voor deze dag een nieuwe zoekkaart laten ontwerpen om kinderen op erfgoedlocaties spelenderwijs kennis te laten maken met de diversiteit aan dieren die ze daar zien en ze uit te nodigen zich te verdiepen in de andere erfgoeddrassen die er zijn.

Onderwijs: Er zijn diverse gastlezingen verzorgd, Op 24 januari is een gastlezing gegeven over 'The role of heritage breeds in future sustainable food systems' voor The Copernicus Institute of Sustainable Development, Universiteit Utrecht. Op 24 mei en 18 september zijn gastcolleges gegeven aan studenten van de opleiding Dier van Yuverta Helmond. Op 23 juni is de SZH met stand aanwezig geweest een onderwijsdag over natuurinclusieve landbouw voor docenten in Velp, om aandacht te vragen voor de zeldzame rassen en de mogelijkheden om de zeldzame rassen op te nemen in het onderwijs. Op 27 november werd de Landelijke Onderwijsdag Natuurinclusieve landbouw in Groen Onderwijs georganiseerd op Hogeschool Van Hall Larensteun te Velp. Gastsprekers waren onder andere minister van der Wal en MRIJ-houder Tom Lugtenberg. SZH nam deel aan de discussierondes en had een stand met informatie over zeldzame rassen in duurzame voedselsystemen.

Netwerkevenementen die zijn bijgewoond: Op 30 januari nam SZH deel aan een communicatie bijeenkomst van Groenpact. Op 14 februari nam SZH deel aan 'de dag van de duif', georganiseerd door Dinamofonds, over een gezonde toekomst voor duiven in Nederland. Op 30 maart was SZH aanwezig op de contactdag 'Beestig Erfgoed' om kennis uit te wisselen met Belgische collega's over lokale rassen en hun waarde voor onder andere cultuur en kunst. Op 29 september deelde de SZH met het CGN een stand op de Landelijke Beheerdersdag op landgoed Marienwaardt. Op 31 oktober nam SZH deel aan de viering van het 10 jarig bestaan van Herenboeren NL.

Grote **publieksevenementen** in 2023 waren:

- Op 13 juli vond de Dag van het Dier plaats in Schagen. SZH was er met een stand om bewustwording en enthousiasme op te wekken voor de zeldzame rassen.
- Op 7 augustus was de jaarlijkse Landbouwshow in Opmeer met meer dan 10.000 bezoekers. SZH vulde hier een stand met promotiemateriaal over de rassen. Ook was het een evenement om vragen van geïnteresseerde standbezoekers te beantwoorden en dierhouders van zeldzame rassen te ontmoeten.
- Op 26 augustus was SZH op de Nationale Tentoonstelling Trekpaarden in Kronenberg.

- Op 9 november stond SZH met stand op de Letste mert in Druten, ter promotie van de zeldzame rassen.

Daarnaast zijn de Erkende centra zijn gefaciliteerd in communicatie materialen.

En veel dierhouders en potentiële dierhouders weten hun weg te vinden naar SZH en zoeken contact over zeer uiteenlopende vragen van aanschaf van dieren tot het (instand)houden en verzorgen, verkopen of benutten van de rassen. Ook in 2023 hebben ze op ons mogen rekenen. Een deel is afgevangen via de zeldzame huisdierwijzer, overige vragen hebben we beantwoordt via telefoon of mail.

2.2 Staat van baten en lasten over 2023

	2023		Begroting		2022	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Baten uit eigen fondsenwerving		36.566		24.500		33.301
Subsidies van overheden		200.000		200.000		197.552
Projectbijdragen		0		0		0
Baten uit beleggingen		2.953		0		9
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
Som der baten		239.519		224.500		230.863
Lasten						
Besteed aan doelstellingen						
Doelstelling SZH	13.979		12.050		13.792	
Doelstelling Projectbureau	223.435		222.550		119.279	
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
		237.414		234.600		133.071
Werving baten						
Kosten eigen fondsenwerving	303		0		245	
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
		303		0		245
Beheer en administratie						
Kosten beheer en administratie		305		300		687
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
Som der lasten		238.022		234.900		134.003
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
Resultaat		1.497		-10.400		96.860
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
Resultaatbestemming						
Toevoeging/onttrekking aan:						
Continuïteitsreserve		8.152		-3.745		27.344
Bestemmingsreserves		0		0		0
Kostenegalisatiereserve		0		0		71.671
Overige reserves		0		0		0
Bestemmingsfondsen		-6.655		-6.655		-2.155
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
		1.497		-10.400		96.860
		<hr/>		<hr/>		<hr/>

2.3 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

2.3.1 Algemene toelichting

2.3.1.1 Activiteiten

In hoofdstuk 1 zijn de activiteiten van St. Zeldzame Huisdierrassen beschreven.

2.3.1.2 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in euro's en wordt vergeleken met de door het bestuur vastgestelde begroting 2023 en de realisatie 2022.

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een resultaat van € 1.497. De toegekende subsidies voor de werkzaamheden in het projectbureau, sponsorwerving, parapluregistratie, begunstigersbijdragen en overige inkomsten waren voldoende om de uitvoeringskosten te kunnen dekken. Van overschot ad € 1.497 is € 8.152 ten gunste van de continuïteitsreserve gebracht en is € 6.655 ten laste gekomen van de bestemmingsfondsen.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3.1.3 Materiële vaste activa

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

2.3.1.4 Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, of lagere bedrijfswaarde. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

2.3.1.5 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.3.1.6 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.3.1.7 Reserves en fondsen

Het eigen vermogen van St. Zeldzame Huisdierrassen wordt ingedeeld in reserves en fondsen.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Conform de richtlijn van de commissie Herkströter hanteert het bestuur hiervoor een bovengrens van 1,5 maal de jaarkosten van de werkorganisatie. De ondergrens wordt gesteld op 0.5 maal. De continuïteitsreserve wordt gemuteerd met overschotten c.q. tekorten uit de exploitatie, na aftrek van subsidiebestedingen en donaties aan de voorzieningen.

Bestemmingsreserves

Het bestuur van SZH heeft € 47.986 van de reserves afgezonderd voor een specifiek doel te weten voor de promotie van SZH.

Kostenegalisatiereserve

In 2023 is € 160.000 (80%) voorschot subsidie ontvangen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor de subsidie aanvraag Ondersteuning projectactiviteiten SZH 2022 t/m 2026. Per jaar is een subsidie van € 200.000 toegezegd. In 2022 is aan het project € 128.329 besteed. Voor het overschot van de subsidie in 2022 is een kostenegalisatiereserve gevormd ad € 71.671 ter dekking van de kosten die in de jaren 2023 tot en met 2026 voor dit project gemaakt zullen gaan worden.

Bestemmingsfondsen

Uit de nalatenschap van Dr. Anneke Clason is een bestemmingsfonds gevormd. Het bestuur heeft besloten uit dit fonds in de jaren 2021 tot en met 2024 jaarlijks € 6.655 beschikbaar te stellen voor het PPS onderzoek Fokdoelen en rundveerassen voor natuurinclusieve kringlooplandbouw.

In 2022 heeft de SZH van de NBvH (Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders) € 4.500 ontvangen voor de belangenbehartiging van de zeldzame Nederlandse varkensrassen.

2.3.2 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

2.3.2.1 Algemeen

Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen moeten gerealiseerd worden zodra zij voorzienbaar zijn.

2.3.2.2 Opbrengstverantwoording

Baten

Baten van St. Zeldzame Huisdierrassen worden in aanmerking genomen zodra formeel en schriftelijk vastgelegd dat deze zijn toegezegd.

Nalatenschappen

De opbrengsten van nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van deze baten betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

Baten uit gezamenlijke acties en giften

De baten uit gezamenlijke acties en giften worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, met dien verstande dat ontvangen voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en SZH de condities voor ontvangst kan aantonen.

Projectbijdragen

Projectbijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Overheidssubsidies in contanten worden verantwoord na toekenning. Een overheidssubsidie wordt verantwoord na besteding. Ontvangen projectbijdragen die nog niet besteed zijn, worden als schuld verantwoord.

Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardebare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

2.3.2.3 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

2.3.2.4 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

2.3.2.5 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

3 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Bedrijfsge- bouwen en - terreinen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023				
Boekwaarden per begin boekjaar	0	2.318	0	2.318
Mutaties				
Investeringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	-540	0	-540
Saldo mutaties	0	-540	0	-540
Stand per 31-december 2023				
Boekwaarden per einde boekjaar	0	1.778	0	1.778
Afschrijvingspercentages	0	20%	0	

4 Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Debiteuren	0	0
Subsidie LNV	40.000	40.000
Overige vorderingen en overlopende activa	12.287	348
Vooruitbetaalde kosten	1.187	0
	53.474	40.348

5 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Banktegoeden	293.827	304.333
Kas	0	0
	293.827	304.333

6 Reserves en fondsen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

	Continu- iteits- reserve	Bestem- mings- reserve 1	Kosten- egaliserie- reserve	Bestem- mings- fonds 1	Bestem- mings- fonds 2	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	138.398	47.986	71.671	36.720	4.500	299.275
Mutaties						
Onttrekkingen	0	0	0	-6.655	0	-6.655
Dotaties	0	0	0	0	0	0
Resultaatbestemming	8.152	0	0	0	0	8.152
Stand per 31 december 2023	146.550	47.986	71.671	30.065	4.500	302.572

Continuïteitsreserve

De dotatie heeft betrekking op het resterende saldo van de staat van baten en lasten in 2023. Hiermee voldoet deze reserve aan de interne richtlijn van SZH, te weten een bandbreedte van max. 1.5 maal de jaarkosten van de SZH-organisatie.

Bestemmingsreserves

De reserve 1 “Promotie SZH” is door sponsordotatie gevormd. In 2023 zijn hierop geen wijzigingen geweest. Het kan uitsluitend worden aangewend voor activiteit ter promotie en versterking van de SZH en de dierrassen en hun diensten en producten.

Kostenegaliseriereserve

De kostenegaliseriereserve is 2022 gevormd ter dekking van kosten die in de jaren 2023 tot en met 2026 gemaakt zullen worden voor de projectactiviteiten SZH 2022 t/m 2026 waarvan voor 2022 € 200.000 subsidie is toegekend en waarvan in 2022 slechts € 128.329 kon worden besteed.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn fondsen opgenomen waaraan beperking in de bestedingsmogelijkheden door derden is bepaald of het gevolg zijn van speciale acties. SZH zal deze bestemmingsfondsen aanwenden of uitkeren in lijn van de wens of eisen van de gever.

Bestemmingsfonds 1: Het “Dr. Clasonfonds”, kan uitsluitend worden aangewend ter ere en voortzetting van het gedachtegoed van Anneke Clason voor de instandhouding van de rassen van de landbouwhuisdieren Nederland.

Bestemmingsfonds 2: Dit betreft een in 2022 ontvangen bedrag ad € 4.500 van de NBvH (Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders) voor de belangenbehartiging van de zeldzame Nederlandse varkensrassen.

Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	4.752	1.288
Belasting en sociale premies	4.347	4.040
Vakantiegeld	5.648	3.578
Rekening courant SAVE Network	8.377	11.448
Overige schulden en overlopende passiva	25.183	30.948
	<hr/> 48.307	<hr/> 47.724

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar.

7 Baten uit eigen fondsenwerving

	2023	Begroting	2022
	€	€	€
Donaties en giften	35.797	24.000	31.487
Verkoop goederen	319	500	1.565
Overige verkopen en diensten	250	500	250
Overige baten uit eigen fondsenwerving	0	0	0
	36.566	24.500	33.302

Donaties en giften betreffen begunstigersbijdragen. De verkoopopbrengst bestaat uit de materialen en boeken verkocht vanuit de SZH Stand op beurzen, vanaf SZH website en kantoor.

Subsidies van overheden

	2023	Begroting	2022
	€	€	€
Subsidies Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit			
Subsidie -Projectbureau (1400012767)	200.000	200.000	200.000
Subsidie -Projectbureau (1400012163)	0	0	-2.448
	200.000	200.000	197.552

Vergelijking ten opzichte van voorgaand jaar en begroting en beschrijving van de baten.

- Subsidie: totaalbedrag EUR 1.000.000 beschikking nr. 1400012767, datum 14 september 2022, voor de jaren 2022 t/m 2026. Per jaar komt maximaal € 200.000 beschikbaar. Van het bedrag voor 2023 een voorschot van € 160.000 ontvangen.

8 Projectbijdragen

In 2023 en 2022 zijn geen projectbijdragen ontvangen.

9 Baten uit beleggingen

	2023	Begroting	2022
	€	€	€
Rentebaten	2.953	0	9
	<u>2.953</u>	<u>0</u>	<u>9</u>

10 Lastenverdeling en toerekening aan de doelstelling

2023 Doelstelling	Werving baten				Totaal 2023	Begroting 2023	Totaal 2022
	SZH+Project bureau	Eigen Fonds werving	Gezam Acties	Beheer & Admin			
	€	€	€	€	€	€	€
Uitbesteed projectwerk	6.655				6.655	6.655	6.655
Publiciteit, communicatie	2.874				2.874	3.000	2.864
Personeelskosten	182.674				182.674	187.515	90.834
Huisvestingskosten	4.748				4.748	4.000	3.307
Kantoor en algemene kosten	39.923	303		305	40.531	33.280	30.113
Afschrijving	540				540	450	230
	<u>237.414</u>	<u>303</u>	<u>0</u>	<u>305</u>	<u>238.022</u>	<u>234.900</u>	<u>134.003</u>

In de kostenverdeelstaat worden de directe en de indirecte kosten toegewezen aan de doelstelling, aan de werving van baten of aan de post 'beheer en administratie'. Bij directe kosten is de relatie tussen de geleverde prestatie en de behaalde doelstelling direct aanwijsbaar. De directe kosten worden voor 100 procent toegerekend aan de bijbehorende hoofdgroep. Bij indirecte kosten is er geen directe relatie tussen de geleverde prestatie en de behaalde doelstelling. Deze indirecte kosten worden over de verschillende hoofdgroepen op basis van een verdeelsleutel toegerekend. Die verdeelsleutel is het gemiddelde aantal medewerkers dat gedurende het jaar is ingezet voor de activiteiten in een hoofdgroep. Daarbij wordt in de begroting uitgegaan van de begrote formatie en bij de realisatie van de werkelijke gemiddelde bezetting in het boekjaar.

11 Personeelskosten

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	132.647	64.841
Sociale lasten	24.927	11.072
Overige personeelskosten (incl. inhuur en verzuimverzekering)	25.100	14.921
	<hr/> 182.674	<hr/> 90.834
Gemiddeld personeel in FTE	2,20	

De leden van het dagelijks bestuur hebben recht op een vrijwilligersvergoeding. Andere leden van het stichtingsbestuur ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Wel ontvangen de bestuursleden een kostenvergoeding voor de gemaakte kosten en een kilometervergoeding van maximaal € 0,21 per km. Totale km-kostenvergoeding aan bestuursleden bedraagt € 860.

12 Verbonden partijen

Op grond van de wijziging van art. 2:381 BW moet met ingang van boekjaar 2009 informatie worden verstrekt over transacties van betekenis met verbonden partijen die niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hierbij moeten de omvang van de transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij en andere voor het verschaffen van inzicht van belang zijnde informatie over deze transacties worden vermeld. Afhankelijk van het belang voor het inzicht kunnen transacties van gelijke aard worden samengevoegd. Vermelding van transacties tussen 100%-groepsmaatschappijen kan achterwege blijven (art. 2. 381 lid 3 BW)

Deze bepaling is niet van toepassing voor kleine rechtspersonen, tenzij zij een NV zijn. In dat geval blijft de vermelding beperkt tot dergelijke transacties (direct of indirect) met bestuurders, commissarissen en de voornaamste aandeelhouders

Overige gegevens

Overzicht besteding subsidie beschikking nr. 1400012767

Voor het uitvoeren van het Meerjarenplan vragen we een subsidie van 200.000 euro per jaar, voor een periode van in totaal 5 jaar. Voor 2023 ontvingen we een voorschot van 80%, wat overeen kwam met 160.000 euro.

Begroting meerjarenplan LNV 2022-2026						
	2022	2023	2024	2025	2026	totaal 2022-2026
kosten						
post personeel	113.263	211.920	205.920	205.920	174.634	911.657
post materieel totaal	13.137	14.451	15.173	15.932	16.728	75.421
post reiskosten vrijwilligers	1.929	2.653	2.780	2.780	2.780	12.922
totaal	128.329	229.024	223.873	224.632	194.142	1.000.000
<i>egalisatiereserve/nog te besteden aan LNV doelen</i>	71.671	-29.024	-23.873	-24.632	5.858	0

Realisatie meerjarenplan LNV 2022-2026						
	2022	2023	2024	2025	2026	totaal 2022-2026
Kosten						
post personeel	113.263	216.644	0	0	0	329.907
post materieel totaal	13.137	27.657	0	0	0	40.794
post reiskosten vrijwilligers	1.929	1.403	0	0	0	3.332
totaal	128.329	245.704	0	0	0	374.033
<i>egalisatiereserve/nog te besteden aan LNV doelen</i>	71.671	-45.704	0	0	0	25.967